

"Esmâ-i İlâhiyenin cilvelerine ve mukteziyatlarına fitrî mukabelelerini ve vücudî aynadarlıklarını daire-i esmâda ve daha bunlar gibi zâhirî vücudundan daha kıymettar müteaddit mânevî vücutlarını kendi yerinde bırakır, sonra gider..." İzah eder misiniz?

".., hem hüviyet ve suretini hafızalarda ve elvâh-ı mahfuzada ve sermedî manzaraların film şeritlerinde ve ilm-i ezelînin meşherlerinde ve kendini temsil eden ve bekâ veren fitrî tesbihatını defter-i a'mâlinde ve Esmâ-i İlâhiyenin cilvelerine ve mukteziyatlarına fitrî mukabelelerini ve vücudî âyinedarlıklarını daire-i esmâda ve daha bunlar gibi zâhirî vücudundan daha kıymettar müteaddit mânevî vücutlarını kendi yerinde bırakır, sonra gider; ilmelyakîn sûretinde bildim."(1)

İnsanın mazisi bir yokluk kuyusu değildir ki, yaşadığı şeyler o kuyuda kaybolup ebedi bir şekilde ayrılıp gitsin. İnsanın varlık sahnesindeki bütün sözleri, amelleri, davranışları, düşünceleri, maddi değişimleri, iman ve muhabbetleri, kısaca her hâli birçok kamere ve kaydedici tarafından muhafaza edilip saklanıyor. Yani kâinattaki hiçbir şey yok olup zayi olmuyor.

Bu kamera ve kaydedicilerin en büyüğü Allah'ın ezeli ilmi ve bu ilmin bir tecellisi olan kader levhalarıdır. Yani her hâlimiz kader kamerasında bütün ahvali ile kayda alınıyor, üstelik bütün canlılık ve tazeliği ile. Bütün eşya İlâhi ilimde manevi bir vücut ile vardır ve bu varlıklar mahiyetini bilmediğimiz bir hayata da mazhardır. Buna **ayan-ı sabit, vücut-u ilmi, idea, feyz-i mukaddes** gibi isimler verilmektedir.

İkinci büyük kamere ise, alem-i misaldir. Yani misal alemin bütün kâinatın bütün ahvalinin imajını alıp tezgahında muhafaza ediyor, ta ki bu imajlar ve manzaralar cennette sahiplerine sinema tadında gösterilip vizyona konulsun.

Üçüncü kamere ise, insanın kendi kamerası olan hafızasıdır. Evet insanın her ameli ve her tavrı kendi kaydedicisi olan hafıza tarafından kayda alınıyor. Daha bunun gibi bir çok kamere ve kaydedici kâinatın ve içindeki her şeyin imajını ve fotoğrafını yüksek bir çözünürlükte ve canlılıkta muhafaza ediyorlar.

Demek insan maddi cesedini bıraksa bile birçok kayıtlarla baki ve sermedi vücutları ve varlıkları yakalıyor. Bir vücudu terk etmeye bedel binlerce vücudu kazanıyor.

Öyle ise fena ve fanilik çok sınırlı ve nispi bir kavramdır. Üstelik insan maddi cesedini haşırde aynı ile tekrar iade olarak alacak. Sair cansız mahlukat ise yukarıda izah edilen vücut formatları ile yaşamına devam edecekler. Vücudu mutlak varken, fenayı mutlak muhal ve imkânsızdır.

(1) bk. [Şualar, Dördüncü Şua, Dördüncü Mertebe-i Nuriye-i Hasbiye.](#)